

Utlåtande 2015:134 RVIII (Dnr 106-271/2015)

Nyttoparkeringstillstånd för hemtjänstpersonal

Motion (2015:6) av Dennis Wedin (M)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motion (2015:6) av Dennis Wedin (M) om ”Nyttoparkeringstillstånd för hemtjänstpersonal” avslås.

Föredragande borgarrådet Clara Lindblom anför följande.

Ärendet

Dennis Wedin (M) föreslår i sin motion att trafiknämnden bör få i uppdrag att, i samarbete med Stockholm Stads Parkerings AB, ta fram ett förslag om att reducera kostnaden för nyttoparkeringstillstånd för hemtjänstpersonal.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, trafiknämnden, äldrenämnden, Södermalms stadsdelsnämnd, fackförbundet Kommunal och Aleris. Aleris har inte inkommit med något svar.

Stadsledningskontoret anser att det inte är försvarbart att ha för stort geografiskt område som utförare av hemtjänst, varken ur ett kund- personal- eller miljöperspektiv.

Trafiknämnden anser att med den reducering av parkeringsavgifterna som redan idag gäller är en ytterligare reducering av kostnaderna för just hemtjänstpersonal inte motiverad.

Äldrenämnden anser att en sänkning av avgiften för nyttoparkeringstillstånd inte löser några problem utan att staden istället bör arbeta för en mer lokalt organiserad hemtjänst.

Södermalms stadsdelsnämnd anser att hemtjänstföretag inte bör utföra verksamhet över så stora områden att bil behövs och i de fall det krävs kan de ansöka om nyttoparkeringstillstånd till ordinarie pris.

Fackförbundet Kommunal anser att företagen bör stå för kostnader av eventuella parkeringsböter eftersom det är de som planerar arbetstiden och värvar brukare.

Mina synpunkter

Frågan om nyttoparkeringstillstånd inom hemtjänsten uppmärksammades i vintras när hemtjänstpersonal vittnade om att de under arbetstid betalat avgifter i samband med parkering ur egen ficka. Det var då och det är fortfarande min uppfattning att utgifter för parkering som uppkommer i samband med arbetet inom hemtjänsten ska betalas av arbetsgivaren.

I denna fråga är det även viktigt att poängtera att kostnaden för nyttoparkeringstillstånd för hemtjänsten alltså inte är liktydig med att personalen skulle bära dessa kostnader på egen hand, något som Dennis Wedins motion antyder i och med sin rubrik.

Angående motionens förslag att reducera kostnaderna för nyttoparkeringstillstånd ytterligare så anser jag, i likhet med flera av remissinstanserna, att de inte kommer leda till att höja kvaliteten i hemtjänsten.

Under år 2015 har en hemtjänstutredning tillsatts för att se över hemtjänstens organisation. Jag instämmer i stadsledningskontorets uppfattning att det ur ett brukar- personal och miljöperspektiv inte är bra att ha för stort geografiskt område som utförare av hemtjänst. Att hemtjänsten finns i närheten ökar även tryggheten för de äldre.

Ur ett personalperspektiv är också en lokalt organiserad hemtjänst att föredra. Om arbetet koncentreras till mindre geografiska områden blir det lättare att lägga bra scheman och upprätthålla en fungerande samverkan med exempelvis sjukvården. Jag anser att det ska vara lätt för personalen att ta sig till sin hemtjänstlokal för att exempelvis äta lunch, gå på toaletten, dokumentera, få handledning och prata med sina arbetskollegor.

Bilagor

1. Reservationer m.m.

2. Motion (2015:6) om ”Nytopparkeringstillstånd för hemtjänstpersonal” av Dennis Wedin (M).

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden Anna König Jerlmyr och Cecilia Brinck (båda M) och borgarrådet Lotta Edholm (FP) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Motion (2015:6) av Dennis Wedin (M) om nytopparkeringstillstånd för hemtjänstpersonal bifalls.
2. Därutöver anføres följande.

Politiken har ett ansvar att ställa om stadens arbete när stockholmare väljer att bo kvar i sitt hem längre. Utvecklingen ställer högre krav på stadens hemtjänst, dels att personalen ska få fler verktyg för att kunna erbjuda en god omsorg, dels och framförallt att äldre ska få bättre möjligheter till god omsorg i hemmet.

Det är ett allvarligt problem att människor med ett omsorgsansvar i tjänsten får privata parkeringsböter. Detta kan exempelvis ske genom att arbetssituationen gör att man måste stanna längre än planerat och tiden för parkeringsbiljetten därför tar slut. Bilen är ett viktigt verktyg för hemtjänstpersonal, framförallt när arbetsschemat innebär mycket distans mellan de äldre. Det innebär också en fysisk avlastning i ett jobb som annars kan vara fysiskt betungande. Hemtjänstens personal ska fokusera på god vård och omsorg, inte på att hitta parkeringsplatser eller parkeringsautomater.

Det är beklagligt att den rödgrönrosa majoriteten har så pass låga ambitioner för äldreomsorgen att de inte ens vill se över möjligheten att sänka avgiften för nytopparkeringstillstånd. Deras partikollegor i Göteborg jobbar exempelvis med att underlätta för hemtjänstpersonalen genom nytopparkeringstillstånd. Det är en ansvarslös politisk lösning att endast hänvisa till att personalen istället ska gå eller cykla. Även Södermalms stadsdelsförvaltning bedömer att en reducering av kostnaderna för nytopparkeringstillstånd för hemtjänstpersonal troligtvis skulle innebära att fler hemtjänstaktörer skaffade tillståndet, vilket skulle få positiva följder för både de äldre och hemtjänstens medarbetare. Detta väljer dock den politiska majoriteten i Södermalms stadsdelsnämnd att bortse ifrån och kör över sin egen förvaltning.

Det är kvalitetsarbetet som ska stå i fokus för krav och uppföljning för hemtjänstens utförare. Stockholm behöver ställa om genom utvecklingen att många väljer att bo kvar i sitt hem längre. Det kräver högre ambitioner för äldreomsorgen, det är därför anmärkningsvärt att den rödgrönrosa majoriteten inte är villiga att titta närmare på hur man ska underlätta det dagliga arbetet för hemtjänstens medarbetare

och undvika att hemtjänstpersonal ska behöva betala parkeringsböter i tjänsten ur egen ficka.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motion (2015:6) av Dennis Wedin (M) om ”Nytoparkeringstillstånd för hemtjänstpersonal” avslås.

Stockholm den 11 november 2015

På kommunstyrelsens vägnar:
K A R I N W A N N G Å R D

Clara Lindblom

Ulrika Gunnarsson

Reservation anfördes av Anna König Jerlmyr, Joakim Larsson, Jonas Nilsson och Lars Jilmstad (alla M) och Björn Ljung (FP) med hänvisning till Moderaternas och Folkpartiets gemensamma reservation i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

Dennis Wedin (M) föreslår i sin motion att trafiknämnden bör få i uppdrag att, i samarbete med Stockholm Stads Parkerings AB, ta fram ett förslag om att reducera kostnaden för nyttoparkeringstillstånd för hemtjänstpersonal.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, trafiknämnden, äldrenämnden, Södermalms stadsdelsnämnd, Fackförbundet Kommunal och Aleris. Aleris har inte inkommit med något svar.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 15 juni 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Infrastrukturen för kollektivtrafik och cyklar är väl utbyggd i Stockholm och det pågår hela tiden ett arbete med att förbättra denna ytterligare. Detta är i enlighet med stadens budget där det står "När fler ska resa på en begränsad yta måste gång- cykel- och kollektivtrafik prioriteras och investeringar fördelas jämställt. Biltrafiken måste minska för att nå de nationella klimatmålen för vägtrafiken till 2030."

För den enskilde som väljer hemtjänst är närhet en trygghet och även sett ur personalens perspektiv är det en trygghet med en lokalt organiserad hemtjänst. Stadsledningskontoret menar att det inte är försvarbart att ha för stort geografiskt område som utförare av hemtjänst varken ur kund- personal- eller miljöperspektiv.

Stadsledningskontoret ställer sig tveksamt till att sänka avgifter för nyttoparkeringstillstånd möjliggör högre kvalitet inom hemtjänsten, vilket motionären skriver.

Trafiknämnden

Trafiknämnden beslutade vid sitt sammanträde den 11 juni 2015 att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämna det till kommunstyrelsen som sitt svar på remissen.

Reservation anfördes av Cecilia Brinck m.fl. (M) *bilaga 1*.

Ersättningsutbetalning gjordes av Mikael Valier (KD), *bilaga 1*.

Trafikförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 12 maj 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Lagstöd för nyttoparkeringstillstånd

I 2 § andra stycket i lag (1957:259) om rätt för kommun att ta ut avgift för vissa upplåtelser av offentlig plats m.m. anges att avgift får tas ut efter särskilda grunder för näringsidkare och andra med särskilda behov av att parkera i sitt arbete.

Ansökan och brukande av tillstånd

Nyttoparkeringstillstånd kan beviljas till företag som, med ett serviceutrustat fordon eller fordon som transporterar gods i samband med service av olika slag, har ett behov av att parkera nära tillfälliga arbetsplatser. Företaget ska vid ansökan uppvisa dokument som styrker dessa förhållanden. Parkering får med stöd av nyttoparkeringstillstånd ske på parkeringsplats på gatumark. Parkering får också ske på gator skyltade med parkeringsförbud. Tillståndet gäller för alla dagar, även helger, klockan 08-18. Tillstånd med giltighet dygnet runt kan lämnas till verksamhet som bedrivs på kvällar eller vid jour på nätter.

Redan idag har företag som bedriver omsorgsverksamhet i hemmet och som i sin verksamhet har behov av fordon för att transportera gods för tillfälliga besök hos vårdtagare möjlighet att ansöka om nyttoparkeringstillstånd.

Kostnad för nyttoparkeringstillstånd

Parkering med stöd av ett nyttoparkeringstillstånd är kraftigt reducerad och omräknat till motsvarande parkering i området med blå biljett (15 kr/timme) är reduktionen per timme cirka 50 %. Området med blå biljett omfattar ungefär 90 procent av alla parkeringsytor i innerstaden. Vid uppställning i område med röd (26 kronor/timme) eller grön (41 kronor/timme) biljett är rabatten jämfört med ordinarie avgift än större.

Med den reduktion av parkeringsavgifterna som redan idag gäller anser trafikkontoret att någon ytterligare reduktion av kostnaderna för just hemtjänstpersonal inte är motiverad.

Användning av nyttoparkeringstillstånd

Nyttoparkeringstillstånd kan endast användas för parkering på gatumark. Med gatumark avses offentliga platser som gator och torg där lokal trafikföreskrift avseende parkering beslutas av trafiknämnden. Nyttoparkeringstillståndet ger inte rätt att parkera på tomtmark, med vilket avses parkeringsanläggning inom fastighet, t.ex. parkeringshus och garage, eller parkeringsplats utomhus som är belägen inom privatägd fastighet. Flertalet av de parkeringsplatser som är tillgängliga i bostadsområden i Stockholms ytterstad är på tomtmark och tillhör privata fastighetsägare. På dessa parkeringsplatser krävs parkeringstillstånd från varje enskild fastighetsägare. Även i de fall Stockholm parkering AB ansvarar för övervakningen är det inte säkert att bolaget har rätt att på eget initiativ besluta att tillåta andra parkeringstillstånd än markägarens.

De främsta fördelarna med ett nyttoparkeringstillstånd är dels den rabatterade kostnaden för parkeringsavgift och dels möjligheten att lättare finna parkering genom

förmånen att få parkera på gator skyltade med parkeringsförbud. Svårigheterna att hitta parkering på gatumark är framförallt påtagligt i Stockholms innerstad. Ett nyttoparkeringstillstånd ger således tillståndsinnehavaren störst fördel vid parkering i Stockholms innerstad och cityområdet.

Äldrenämnden

Äldrenämnden beslutade vid sitt sammanträde den 19 maj 2015 att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämna det till kommunstyrelsen som sitt svar på remissen.

Reservation anfördes av Dennis Wedin m.fl. (M), Ann-Katrin Åslund (FP) och Britt Westerlind (KD), *bilaga 1*.

Äldreförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 27 april 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Geografisk närhet är en viktig faktor när den enskilde ska välja hemtjänstutförare. Detta sett ur ett trygghetsperspektiv, det är en trygghet att veta att hemtjänsten finns i närheten. Sett ur ett personalperspektiv är geografisk närhet också en viktig faktor. Möjligheten att lätt ta sig till hemtjänstlokalen för att exempelvis hämta nycklar, gå på toaletten, äta lunch, få handledning och prata med arbetskamrater. Detta är något som måste beaktas vid utveckling av Stockholms stads hemtjänst.

Många utförare arbetar idag utifrån stora geografiska områden med en hemtjänstlokal i Stockholms stad eller angränsande kommun. Detta har medfört en ökad bilkörning men också vissa andra problem kopplade till personalens anställningsvillkor och anställningsförhållande. Äldreförvaltningen uppfattning är att det inte bör vara möjligt att vara verksam i hela Stockholms stad och endast ha en hemtjänstlokal. Det är inte försvarbart varken ur kund-, personal- eller miljöperspektiv.

Stockholms stad i egenskap av storstad har alla möjligheter att ha en hemtjänst som har en mer lokal organisering. Detta möjliggör i sin tur att personalen i större utsträckning där så är möjligt kan gå, cykla och använda kollektivtrafiken i arbetet. Infrastrukturen för kollektivtrafik och cykelbanor är väl utbyggd i Stockholm och det pågår fortlöpande ett arbete för att det ska bli ännu bättre.

Äldreförvaltningens uppfattning är att en sänkning av avgiften för nyttoparkeringstillstånd inte löser några problem. Äldreförvaltningen anser i stället att staden bör arbeta för en mer lokalt organiserad hemtjänst som i sin tur kommer medföra positiva effekter för kunder, personal och miljö.

Södermalms stadsdelsnämnd

Södermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 21 maj 2015 att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen samt därutöver anföra följande:

Ett syfte med den förändring av ersättningssystemet inom hemtjänsten, som i bred politisk enighet nyligen genomförts, är att motverka att hemtjänstföretag utför verksamhet över så stora områden att det fordras att personalen använder bil för att på rimlig tid kunna ta sig mellan olika hemtjänsttagare.

För de hemtjänstföretag som likväl väljer att organisera verksamheten på ett sådant sätt att biltransporter blir oundvikliga finns möjligheten att lösa de problem med parkering som motionen tar upp genom att ansöka om s.k. nyttoparkeringstillstånd till ordinarie pris, vilket är 12 000 kr plus moms.

Reservation anfördes av Christoffer Järkeborn m.fl. (M) och Erik Jahn (FP), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Christoffer Järkeborn m.fl. (M) och Erik Jahn (FP), *bilaga 1*.

Ersättaryttrande gjordes av Michelle Jangmyr (Fi), *bilaga 1*.

Ersättaryttrande gjordes av Leif Kroon (KD), *bilaga 1*.

Södermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 15 april 2015 har i huvudsak följande lydelse.

De hemtjänstaktörer som har långa avstånd mellan sina hemtjänstmottagare har ofta bilar för hemtjänstpersonalen. Vid en förfrågan till de hemtjänstaktörer som följs upp av Södermalms stadsdelsförvaltning visar det sig sex utförare har bilar, sammanlagt 12 bilar, och två av dessa har nyttoparkeringstillstånd till sina bilar. Nyttoparkeringstillstånd kostar 15 000 kronor per bil och år.

Förvaltningen anser att en reduktion av kostnaderna för nyttoparkeringstillstånd för hemtjänstpersonal troligtvis skulle innebära att fler hemtjänstaktörer skaffade tillståndet vilket skulle innebära positiva följder för både hemtjänstmottagaren, hemtjänstpersonalen och hemtjänstaktören.

I äldrenämndens förfrågningsunderlag för hemtjänstutförare står det att utföraren

ska i sitt miljöarbete sträva efter att minimera negativt miljöpåverkande faktorer i verksamheten. Förvaltningen anser att det bör framgå i förfrågningsunderlaget att i de hemtjänstverksamheter där personalen använder bil bör bilarna vara miljövänliga. Förvaltningen är mycket positiv till förslaget.

Fackförbundet Kommunal

Fackförbundet Kommunals yttrande daterat den 29 maj 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Tyvärr har lagen om valfrihetssystem medfört att det åker en mängd hemtjänstbilar runt på stadens gator. Det är både skatte och miljömässigt oförsvarbart och systemet bör ses över i flera avseenden. Så länge situationen är som den är, borde naturligtvis utförarna räkna in tid för letande av parkeringsplats i schemaläggningen av omsorgspersonal. Hemtjänstpersonalen har alldeles för små tidsmarginaler. Företagen bör stå för kostnader av eventuella parkeringsböter, det är de som planerar arbetstiden och värvar brukare. Lagen om valfrihetssystem kostar redan tillräckligt av skattemedel.

Reservationer m.m.

Trafiknämnden

Reservation anfördes av Cecilia Brinck m.fl. (M) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till eget förslag enligt följande.

”Att tillstyrka motionen och därutöver anföras:

Politiken har ett ansvar att ställa om stadens arbete när stockholmare väljer att bo kvar i sitt hem längre. Utvecklingen ställer högre krav på stadens hemtjänst, dels att personalen ska få fler verktyg för att kunna erbjuda en god omsorg, och framförallt att äldre ska få bättre möjligheter till god omsorg i hemmet.

Det är ett allvarligt problem att människor med ett omsorgsansvar i tjänsten får privata parkeringsböter. Detta kan exempelvis ske genom att arbetssituationen gör att man måste stanna längre än planerat och tiden för parkeringsbiljetten därför tar slut. Bilen är ett viktigt verktyg för hemtjänstpersonal, framförallt när arbetsschemat innebär mycket distans mellan de äldre. Det innebär också en fysisk avlastning i ett jobb som annars kan vara fysiskt betungande. Hemtjänstens personal ska fokusera på god vård och omsorg, inte att hitta parkeringsplatser eller parkeringsautomater.”

Ersätтарыttrande gjordes av Mikael Valier (KD) enligt följande.

”Mikael Valier (KD) instämmer i ordföranden Cecilia Brincks m.fl. (M) förslag till beslut.”

Äldrenämnden

Reservation anfördes av Dennis Wedin m.fl. (M), Ann-Katrin Åslund (FP) och Britt Westerlind (KD) enligt följande.

”Vi föreslår att äldrenämnden beslutar att rekommendera kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att bifalla motionen och att i övrigt anföras följande:

Politiken har ett ansvar att ställa om stadens arbete när stockholmare väljer att bo kvar i sitt hem längre. Utvecklingen ställer högre krav på stadens hemtjänst, dels att

personalen ska få fler verktyg för att kunna erbjuda en god omsorg, och framförallt att äldre ska få bättre möjligheter till god omsorg i hemmet.

Det är ett allvarligt problem att människor med ett omsorgsansvar i tjänsten får privata parkeringsböter. Detta kan exempelvis ske genom att arbetssituationen gör att man måste stanna längre än planerat och tiden för parkeringsbiljetten därför tar slut. Bilen är ett viktigt verktyg för hemtjänstpersonal, framförallt när arbetsschemat innebär mycket distans mellan de äldre. Det innebär också en fysisk avlastning i ett jobb som annars kan vara fysiskt betungande. Hemtjänstens personal ska fokusera på god vård och omsorg, inte att hitta parkeringsplatser eller parkeringsautomater.

Det är beklagligt att vänstermajoriteten i stadshuset har så pass låga ambitioner för äldreomsorgen att man inte ens vill se över möjligheten att sänka avgiften för nytopparkeringstillstånd. Deras partikollegor i Göteborg jobbar exempelvis med att underlätta för hemtjänstpersonalen genom nytopparkeringstillstånd. Det är en ansvarslös politisk lösning att endast hänvisa till att personalen istället ska gå eller cykla.

Förvaltningen tar i sitt svar upp de stora geografiska områden som hemtjänstutförare har i Stockholm och hemtjänsten bör organiseras mer lokalt. Det är rimligt att se över hur utförare ska ha så pass låga distanser som möjligt för att öka effektiviteten. Men att centralt ställa krav på lokala kontor innebär en onödig byråkratisering och högre trösklar. Det bör istället vara kvalitetsarbetet som ska vara i fokus för krav och uppföljning för hemtjänstens utförare.

Stockholm behöver ställa om genom utvecklingen att många väljer att bo kvar i sitt hem längre. Det kräver högre ambitioner för äldreomsorgen, det är därför anmärkningsvärt att vänstermajoriteten inte är villiga att titta närmare på hur man ska underlätta det dagliga arbetet för hemtjänstens medarbetare och undvika att hemtjänstpersonal ska behöva betala parkeringsböter i tjänsten ur egen ficka.”

Södermalms stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Christoffer Järkeborn m.fl. (M) och Erik Jahn (FP), enligt följande.

”Christoffer Järkeborn m.fl. (M) och Erik Jahn (FP) reserverade sig mot nämndens beslut och ställer sig bakom förvaltningens förslag till beslut.”

Särskilt uttalande gjordes av Christoffer Järkeborn m.fl. (M) och Erik Jahn (FP) enligt följande.

”Vi tycker att detta är en bra motion från Dennis Wedin (M) och vi delar förvaltningens uppfattning att en reduktion av kostnaderna för nytopparkeringstillstånd troligtvis skulle innebära att fler hemtjänstaktörer skaffade tillståndet, vilket skulle innebära positiva följder för både hemtjänstmottagaren,

hemtjänstpersonalen och hemtjänstaktören. Vi hoppas att detta är något som majoriten också anser och att vi kan få till en nödvändig förändring.”

Ersättaryttrande gjordes av Michelle Jangmyr (Fi) enligt följande.

”Om jag haft rösträtt hade jag ställt mig bakom förslaget från S, MP och V.”

Ersättaryttrande gjordes av Leif Kroon (KD) enligt följande.

”Leif Kroon (KD) instämde med sitt ersättaryttrande i det särskilda uttalandet.”